

Vlagyimir Viszockij

Aliz csodasz tánban ciklus

Carroll dala

Találós kérdéssel kezdjük e dalt –
Nem felel erre Alizka se, félek:
Mennyi marad, van-e még, ami tart
Mese után, amit végigmeséltek?

Hol van a bűverejű fatopán,
Merre röpült el a jószívű copfos?
Na? ... Ez az ábra, komám,
Itt van elásva a fontos.

Nem old ilyet a víz, nem iramol vele a légsodor:
A tegnapi meséd, meg akit álmodsz, a manó
Beköltözik a bűvös Csodasz tánba – zömük ott honol.
Ezért szalad eléd, ha odamégy, meselakó.

Bent Csodasz tánban alul van a fönt,
S mert labirintus az út, fura járni –
Még a hideg veriték is elönt:
Irgalom atyja, beüthet akármi!

Mégy, hol a part szakad – ugrani tán?
Futsz-e felé? Vagy a félsz, ami futkos?
Na? ... Ez az ábra, komám,
Itt van elásva a fontos.

Találni jót s gonoszt – mint mindenütt – Csodavilágban is,
Csak itt a szembepart övék: közöttük visz az ár.
Sok monda mendegél az utakon, a fele már hamis,
S fantázia sem egy lohol – a lábuk pipaszár...

Végül a vágyam (a drága muszáj):
Tessen a tollam a szürke világban!
Így szavazott be a gyermeki száj:
„Légy a Dodó madarunk Csodasz tánban!”

Még Alizunknak is cirkuszi szám –
Hogy tömörül be galambba a lantos?!
Na? ... Ez az ábra, komám,
Itt van elásva a fontos.

De van valami még: ne ússz, ne fuss, ne szállj – nem érdemes –,
A hely siet eléd, neki nem árt a szaladás.
Bejutni Csodasztánba szabadon lehet, meg ingyenes –
Hogy ott találj magad, ahhoz elég az akarás.

... Nem hoz a jó mese vége zavart.
Éppen ezért bizony újra kikérdlek:
Mennyi marad, van-e még, ami tart
Mese után, amit végigméséltek?
Túl a talátsütemény-lakomán
Hátha Lizánk nyulas álma se pontos.
Na? ... Ez az ábra, komám,
Itt van elásva a fontos.

Ha lesz valaki újra, aki rést keres a rejteken,
S beszökne Csodasztánba remek álma idején,
Az azt is, ami képzelet, az azt is, ami sejtelem,
Eléri kicsiszolt mesevilága tetején.

Aliz dala

A hótt unalomban erőm odalett.
De ébred a vágy – ami vonz, ami zaklat –,
Hogy elcsal a Mister, s a messzi megett
Szegény szemeim valamin megakadnak...

Nem is értem a jóakarókat:
Nagyon elszabadult ez a „tiszt” –
Tanulok, de jön újra, ki nógat,
Lazítok, de nem úgy, ahogy jól hat,
Ez a rém-unalomba sodorhat!
Titok Úr, vigye innen Alizt!

Reményem a házban egy házi remény:
Csak úgy, valahogy kirohanni belőle –
A pázsiton ülve belátni: kemény,
S figyelni, a bent a kívülre ledől-e.

Megin' üldöz a jóakaróhad:
Nagyon elszabadult ez a „tiszt” –
Tanulok – kipipálom a szókat,
Lazítok – cicanyakraalókat,
Ez a rém-unalomba sodorhat!
Titok Úr, vigye innen Alizt!

Nem árt nekik itthon egy jókora zri,
Ha vár is a bünti – mert járna, belátom –,
Lehunyvva szemem sorolom: „one–two–three” ...
Mi lesz, na mi lesz! Libabőrös a hátam!

Nem is értem a jóakarókat.
Koranyár nyom el itt szagot, ízt –
Tanulás? – a cicám feje kókad,
Lazítás? – a szemem belegúvad,
Ez az ósunalom hülye dúvad!
Titok Úr, vigye innen Alizt!

Aliz, az esendő

Te, tényleg eléri – vagy blöff ez azért –
A macska röpülve a szárnyasagért,
S a macska mit ér, akit űz repülőkutya?
De mért kutatom, hisz e rébuszom oly buta?!...

Lenéztem a mélybe – körötte a nagy hegyek;
Akartam ezért, hogy a fellegek én legyek!
S no lám, ma esőzni mint páragomoly megyek,
No éppen ezért tudakolgom emberek,
Hogy tényleg eléri – vagy blöff ez azért –
A macska, ha szárnyas, a bőrdenevért?

Nos, Mary Ann

Nos, Mary Ann sokat nyomott,
Mer jól zabált, meg jól ivott:
Alig tudott az ajtaján kiférni.
Menetbe' néha hortyogott,
Vagy sírva-rítt, vagy nyávogott,
Nyögése fákra frászt hozott -
A Föld a lustaságot véle méry.

Ha Mary falt, a fő tünet:
Kevéske volt a nagyszünet.
A padra dőlt le Mary
Napestig, néha délig -
A barna medve alszik így,
ha álma hosszú, téli.

Felelni hívni szinte kár:
Se bú, se bá, se még, se már,
Ha példa jön, hibát hibája éri.
De Mary Ann se volt számár:
Tudatta hol, kivel, ki jár -
A pletykagyár, a pletykagyár! -
A Föld az undokságot véle méry.

Fejébe nem került be rend,
Ez jellemezte Mary Annt.
S ha rágyújtott egy dalra,
A csend kiült a falra -
Hallása tényleg abszolút
hajaz a siket fajdra.

Nyúl Bezsongva

Ne szívja mellre Nyúlbak egy szavát se, Lady!
A viccei buták, s a nyelve éles, így igaz –
De bánja ám, s a lelkifurdalásra nincs vigasz!..
Ne szívja mellre hát – e Nyúl bezsongva édi!

A könnyek tengerén

A Könnyközi-tenger élém kerekült,
S fürödve találtam a könny-eredetre:
Sajátom e könny (ami számba került) –
Elúszom a Könnykrokodil-szigetekre.

Odavész, aki nem marad épen –
Egyedül vagyok én, meg az ár!
A tesó
Magyarázta a héten,
Hogy a só
Maga konyhai vegyszer..
Csak egy jéghegy előzne meg egyszer,
Vagy egy jó szívü delfin akár...

Az Egér dala

Segítsetek! Ajjaj, a vesztemet érzem!
A víz a fülembé zubog: „Ne remélj!”
Felúszom előbb, kicsit enyhül a félszem,
De elhagy erőm, s benyel engem a mély.

Ki súgja meg azt, amiért szívem él-hal,
Hogy én ki vagyok: halegér vagy egérhal?
Kieltem a lyukban a csend örömét,
S a könyvre megettem a krumplipürét.

De jött az ár, amíg tanyáztam
– Csak macskakönny, de tágul –,
S egérkeborig áztam,
Remegtem én kutyául...

Segítsetek! Ajjaj, a régire vágyok,

A száraz odúm s kavicsom sokat ér!..
Itt úsznak a báliruhás pici lányok,
Akiknek a főmumus épp az egér.

Lehűlt a bokám, meg a mancsom is kacska,
S még hallgatom azt, hogy a dog, meg a macska!
Mi lesz, ha egy macskacet itt utolér,
Mer' azt hiszi, préda vagyok, cetegér?!

Fogam vacogva járt a számban,
És zab szorult be hátul –
Egérkebőrig áztam,
Remegtem én kutyául...

A Papagáj dala

Füleljetek! Itt – koko-kó! aja-jáj! –
A tengeri sztár, a kalóz papagáj.

Kikeltem ezer-valahány idusán
Egy ős baobab tetejére.
Atyám vala csőr Apagáj de Tukán –
A nyelvet ezért se beszélte.

Korán odahagytam a dzsungelemet,
Hernando Cortés rabigába vetett.
Ütötte apámat a dög cudarul,
S szegény faterom be se szólt válaszul.
Nem t'ott: nem beszélt spanyolul.

Készültem a bosszura én makacsul,
Négy szó az egész, de Cortés kiborul..
Ha jól magolok, a szavam megered:
„Carramba! Corrida!! Pokolba veled!!!”

Figyeld, ha mesél – koko-kó! aja-jáj! –
A tengeri sztár, a kalóz papagáj.

Vihar szele jött, a vitorla szakadt.

Begyem felizélte a móka.
Egy jókora, brigg nevű walesi fregatt
Csáklója befogta hajónkat.

Volt kézitusánk, fele nap, fele éj,
S a durva kalóznak a börtöne mély.
Így lett a világom a tengeri ég,
A déli verő, meg az északi jég,
Kalózlobogós feneség.

Adtak kakaót s misebort (savanyút!),
Hogy mondani kéne a „How do you do”-t –
De én odavágtam, a szóm megeredt:
„Carramba! Corrida!! Pokolba veled!!!”

Füleljetek! Itt – koko-kó! aja-jáj! –
A tengeri sztár, a kalóz papagáj.

Százévnnyi kalózutazás, de miért?
Egy árva kölyök-tengerészke
Rabságba adott vacak egy garasért,
Holott nagyon is cseverésztem.

Megvágta magát a török pasa lám,
Hogy csőröm a'szondta: „Szalám, pasikám!”
Pasánkat azonnal elérte a sokk,
Midőn kiderült, hogy ígét ragozok,
Írok, dalolok s vigadok.

Tudom, hol az Indus, a zöld Li'popó,
Egy ész-papagáj sose gálya-popó.
Ha így hiszed, ócska számár a neved.
Carramba! Corrida!! Pokolba veled!!!

Marosi Lajos műfordításai

Kis Pál István

Diána az Egri leányka

Néztem a lányt. Szeme az erdei vadaké, teste az antik istennőké volt, karcsú, de ahol a férfiszem szívesen elidőz, telt, sejtelmes és izgatóan domború. A Posztógyár üzemi buliján ismertem meg néhány hete. Történelmi távlat: 1968-at írtunk. Mi, az akkori divatszakmát tanuló elektroműszerész tanoncok, némi leereszkedő főlénnyel keveredtünk a szövőlányok közé, hogy aztán annál nagyobb kíváncsisággal vessük magunkat a kiszemelt préda után. Sok babér persze nem termett, merthogy a már katonaviselt ifjak a leányok legjavát hamar elhalászták asszonynak. Dia, mint a többi, vidéki lány volt, de nem falusi. Egerből költözött az anyjával Csepelre, amikor az apja, aki mérnök volt, a család számára is váratlanul, külföldre szökött. Anyja – tanult szakmája nem lévén – a Vasműbe szegődött betanított munkásnak, a lány meg az Egerben félbehagyott gimnázium után szövönőnek tanult a szakmunkásképzőben. Valahogy elintézték, hogy egy munkásszállón és egy szobában lakhassanak, merthogy így jobban kijöttek egymással is, meg abból a kis pénzből is.

Dia kényelmes sportcipőt vett az útra, ami egyáltalán nem illett a tintakék kosztümhöz, az égszínkék blúzhoz, a fekete hajában viselt bordó bársonyszalaghoz. Az öltözékéhez illő fekete körömcipőket – pántjaiknál összecsatolva – a nyakában vitte. Mint hajdan a szegény parasztok az ünneplő csizmát, morgolódtam, a tornacipőm fűzőjével bíbelődve. A bőrcipőimet, minden rábeszélést elengedve a fülem mellett, a nagyapjánál nekem kijelölt ágy alatt hagytam. A Szépasszony-völgybe vezető út körömcipőben vagy az akkoriban divatos hegyes orrú lábbelivel valóban viszontagságos lett volna. A nyári záporok előmosták a köveket, elmélyítették a kátyúkat, volt, hogy az útról a kevésbé sáros oldalösvényekre kényszerültünk. Egyébként szikrázó nyári nap volt, csupa verőfény. A flaneling meg a gumis nyakkendő a zakó után kíváncsított, merthogy azt már az út elején levettem. Az akasztója zsidbadtra szorította a jobb kezem középső ujját. Némi kárörömmel néztem, hogy a lány szép ívű nyaka is gyöngyözik.

A nagyapja pincéjének meglátogatásához én egyáltalán nem éreztem szükségesnek a lány által illendőnek ítélt öltözéket. Sőt, botorságnak, gondoltam. Merthogy előző este, amikor a nagyapja, aki nyugalmazott tanár vagy ügyvédféle lehetett, meginvitált bennünket szerény kis *borszentélyébe*, mintegy mellékesen azt is megvallotta: nincs se folyóvíz, se villany a tufába vájt pincében. Az unokájára kacsintva még hozzátette; valójában semmi különös! Előre is ment, mindjárt az ebéd után, hogy *kifényesítse* illendően a helyet. No, hiszen kuncogtam magamban, a táncparkettet meg felvikszolni, meg az iksz-lábú bútorokat lesikálni, nehogy az öltöny meg a kosztüm csupa *nemespenész* legyen.

Ami borospincét addig láttam, mindegyikben párás hideg volt, és leülni se nagyon lehetett, legfeljebb a hordókat támasztani, a kékre dermedt kézben melengetve a decis poharat. Mi a francnak ekkora feneket keríteni a dolognak? Összeizzadni a tűző napon, majd a pincében melegen tartani magunkat, az öltőnynél meg a kosztümnél praktikusabb lett volna a kempinggatya, a nyári sort, a póló meg a mackóruha. Dia is érezhette, hogy bosszússá tett ez a fene nagy buzgalom, mert egyszerre megállt, a mentolos cukorkát félretelva nyelvével, békítően szájon csókolott, s miközben eloldotta a nyakkendő gumiját, a fülembe súgta: *ez még ráér; majd ott felveszed.*

A táj és a pincesor egyébként már első látásra vonzónak hatott. Az út mentén ugyan sok helyen látszott még az építkezés nyoma, de a régi, a felújított és az új pincék így is izgalmas ritmusban váltogatták egymást az itt-ott azért még foghíjas soron. A késő délutáni sűrű fényben, annak ellenére, hogy velünk ellentétben, mindenki mintha hazafelé tartott volna, olyan érzésem volt, itt mégiscsak valami ünnep készül. Mind ezt persze a szokatlan tájélménynek tulajdonítottam. A bor helyett is inkább egy nagy pohár szódára vágytam meg az út mellett szórványosan álldogáló lombos fák hűvösére. Anyám ezt a nyomorult gumis nyakkendőt sosem mulasztotta el becsomagolni. Általában nem volt ellenemre – akkoriban ugyanis sok szórakozóhelyen volt kötelező viselet a nyakkendő –, de most azért elfelejtette, vagy legalább a Dia elől óvakodva eldughattam volna... Micsoda megkönnyebbülés. Reméltem, hogy eldobja, de nem, a mindenhova hurcolt – ruházatához ugyancsak nem illő – válltáskájába süllyesztette.

Még jó negyed óra az úton, aztán egyszerre csak megérkeztünk. Ránézésre a pince oromzatán tényleg nem volt semmi különös, ha csak maga a házigazda nem, aki sötétkék pantallójára és hasonló színű ingére egy frissen vasalt hófehér kötényt öltött, láthatóan a vendéglátás tiszteletére. A lábán fekete cipő, fején fekete nyúlászorkalap, vállán a vörösborral telt üveglopóval a pince előtti téglapadlaton úgy feszített, mint egy angol királyi testőr. Egészen úgy nézett ki, mintha a hosszú várakozásban szoborrá merevedett volna. A téglapadlat nyilván az építendő vagy elbontott pinceház helyét jelölte, de ott a két foghíj között árválkodó pinceorom előtt, úgy nézett ki, mint egy színpad, vagy játéporond. Gondoltam, körüljárom, de Dia szelíden maga mellé húzott, s úgy álltunk meg az öreg előtt, mintha valamiféle áldásra várnánk. Ő végignézett rajtunk, majd egy rosszalló fejcsóválást követően tekintete újra a messzeségbe révedt. Dia leakasztotta nyakából a körömcipőket, kihalászta táskájából a gumisnyakkendőt. Felvettük, én a zakót is... de semmi változás. A lány keze bocsánatkérő tekintetétől kísérve újra a táskájába mélyedt, és elővette a bőrcipőimet... Mintha leforráztak volna, de muszáj volt felvennem.

És ekkor, mintegy varázsütésre felengedett a feszes várakozás. Igazi kedélyes gazda módjára helyel kínált bennünket, a kezünkbe nyomott egy-egy talpas poharat. Szép fehéret gyöngyöző vörösbort töltött a lopóból, aztán poharát az ég felé emelgetve, belekezdett egy vendéglátó rigmusba, amit – meg-megszakítva – prózai komment-

tárokkal színesített. A pontos szövegére már nem nagyon emlékszem, de volt abban szó a boristenektől Dionüszoszról meg Bacchuszról, a szerelemoltó Vénuszról, a huncut Cupidóról, Dianáról a vadászó szűzről, az elhaló hangú nimfáról, Ekhórol, aztán jöttek sorba Noé, Jézus és a borszentek: Szent György, Vince, Orbán és Márton. Néha egy-egy *egészségünkre* kiáltással kiittatta velünk a poharunkat, hogy újratölthesse. Közben lekerült a fehér hímzésű kendő a kenyeret, kolbászt és sajtokat kínáló kosárkárol. Ezután nagy öröömre előkerült egy kívülről páragyöngyös alumínium szódásszifon is. Bár kicsit még mindig mulatságosnak éreztem a helyzetet, lenyűgözött a házigazda mitológiai és bibliai motívumokban gazdag citátuma. Dia láthatóan értette minden szavát, én meg úgy tettem, mintha érteném. A Nap akkor már *esteledni* készült, hűsítő nyári szellő is kerekedett, s én felejtve nyakamon a gumisnyakkendő szorítását, egyre otthonosabbnak éreztem a pince ácsolt bútorokkal berendezett előterét.

Figyeltem Diát, mikor veti már le a kosztümkabátot, jelezve, hogy én is levehetem a zakómat, a szorító nyakkendőt és a bőrcipőket, de nem, semmi, mintha még várt volna valamit. Az öreg ugyanezzel a titokzatoskodó várakozással tekintgetett az egyre vörösebben izzó Nap felé. Aztán rájöttem, mire vártak, az ott különös varázslatnak ható napnyugtára. A délnyugati tájolású pince előterébe a fák között besütő Nap csóvája szép lassan elérte a pince bejáratát, elnyújtott vörös glóriát vonva a nehéz tölgyfa ajtó köré. Utóbb megnéztem, a fák lombját tudatosan alakította ki a *borszentély* gazdája, hogy az a fénycsóva alkonyattájt pont oda essen.

Az öreg rejtélyes arccal intett felénk, majd kitárta a nehézkesen nyikorduló ajtószárnyakat. S csak akkor, azzal a mindent vörösbe öltöztető, ám a pincének csak az egyik felét bevilágító fényel együtt léphettünk be a szentélybe. A szentélybe, amely tele volt égő, a templomok oltárain használatos hosszú gyertyával. A hordókon, a pincefalba vert kovácsolt vas tartókon, de még az ászokfákon is gyertyák égtek, ünnepi fényel árasztva el az egyébként nem túl tágas, de elég hosszú pince belső terét. Az oromfal belső oldalának folytatásaként mindkét irányba egy-egy oldalfülke nyílt a fővájatból. Az egyik láthatóan raktárként szolgált, a másokban meg fekhely volt kialakítva, gondoltam, a gazdának. A kintről érkező vörös és a gyertyák lángjaiból fakadó sárgás fény szerelmes egyesülése, valami izgató, de egyben ünnepi hangulatot kölcsönzött az egyébként meglehetősen prózai környezetnek. A két fény misztikus egyesüléséről beszélt az öreg is egy szerényen félrehúzódozó pap módján, vigyázva, hogy el ne állja a bíborpalástként ránk terülő alkonyi fény útját. Szemem az árnyékunkat kereste a pince szemközti falán, hiába, azt a belső fényár felitta, vagy épp magába oltotta. Dia megszorította a kezem, jelezve, hogy szerinte a nagypapja épp rólunk beszél, s hogy ebben a felette erotikus képzetben én vagyok a külső fény, akit a belső fény egyesülni magába fogad. Huh... gondoltam...

Tovább hallgatva az öreget, kiderült persze, hogy Zeusz és Szemelé szerelmes egyesüléséről, illetve Dionüszosz isten születéséről beszélt, de ez nem nagyon zökkentett

ki ábrándozásomból, mivel fogalmam se volt arról, hogy ki is az a Szemelé, Zeuszról is csak annyit tudtam akkoriban, hogy valami görög főisten, aki ha mérges, dörög és villámlik. Jó, rendben, gondoltam, akkor legyen a Zeusz... az se kutya! A kultikus szónoklat nem tartott sokáig, mint ahogy a fényjelenség sem. Néhány perc, és a Nap eltűnt a láthatárról. Bíborköpenye ugyan egy ideig ott úszott még a nyáresti égen, a varázspalcáját, a vörös fénycsóvát magával vitte. Maradt a gyertyák fénye, áradó ünnepléses fénykörként, a kis pince előterét képező padlaton.

Visszaültünk az ácsolt padra az ácsolt asztal mellé. Házigazdánk a két félliteles üvegcancsó egyikébe fehér, másikába vörösbort töltött. Egri leányka és Bikavér, mondta, jelentőségteljesen a szemünkbe nézve. Töltött magának is egy kancsót a vörösből, majd poharastól, kancsóstól félreült a pincéből előhozott fonott karosszékre. A lassan ébredező csillagokat nézegette mélázva. Időnként töltött a poharába, lassan, kortyonként ivott, és többet nem beszélt. Dia az ölembé hajtotta a fejét, ő is a csillagokat nézte, meg én is azokat bámultam Dia szemében. Szerettem volna megcsókolni, de zavart vagy legalább is feszélyezett az öreg jelenléte. Diát nem feszélyezte. Ő egyik kezével szelíden a mellére és a derekára vonta tétova, a pohárral babráló kezeimet, vállam felett a Holdat kémelve a tarkómra nőtt hajfürtöket cirógatta. *Tudod, hogy a nevem a Dianából származik – kérdezte –, s lehet, hogy én a legszebb földi halandóra szemet vető istennő vagyok, aki a holdfény segítségével vadászik! Hiába bíjusz – súgta a fülembé –, Te már az enyém vagy.* Fogalmam se volt, miről beszél, de elkezdett újra kényelmetlenné válni az ünneplő.

Lesz, ami lesz, egy mozdulattal megszabadultam a gumis nyakkendőktől, no, meg a flaneling legfelső gombjától. Még néhányat pattant az asztallapon, aztán végleg elgurult. Dia valami légies könnyedséggel emelkedett ki az ölemből, hogy aztán ugyanazzal a szellőnyi gesztussal varázsolja le a zakómat és a kosztümkabátját. *Beviszem a szentélybe, ne ülj a harmat – mondta hamiskásan –, az ajtókat is behajtom, úgy jobban látszanak a csillagok!* Bár csak egy szusszanásnyi időre tűnt el a szemem elől, mire visszajött, már megszabadult a körömcipőktől és a szoknyácskától is, a fél combjáig érő égszínkéék blúzon kívül minden más ruhadarabjától megszabadult. Először a nagyapjához lépett, hátulról átkarolva a nyakát, a fülebe súgta: *Aludj öreg, keresd meg álmod királyleányát!* Nem az unoka tónusával szólt, inkább a dajkáló anya beszélt belőle. Az öregnek, aki vagy már aludt, vagy abban a pillanatban aludt el, arcára kiült a béke. Dia kivette kezéből a kancsót, a poharat, betakarta az egyik padról kerített takaróval.

Csak ezután jött hozzám, lefejtette rólam a flanelinget, és a számomra mindaddig ismeretlen szenvedéllyel tapadt a számra. *Vigyázz! Felébred a papa!* – súgtam a fülembé, mikor újra levegőhöz jutottam. *Nem fog – felelte félhangosan, rejtélyes mosollyal –, csak ha én akarom.* Töltött nekem a fehérborból, magának a vörösből, aztán a szememet mindvégig szemének büvkörében tartva, szelíden bevont a nehéz ajtók mögé.

Szóval te lennél Diana, aki épp arra készül, hogy elejtsen? – kérdeztem, csak hogy a még bennem lappangó zavart feszültséget valami férfiasan kihívó pózzal enyhítsem. Nem – felelte komoly arccal –, én a bor vagyok, az Egri leányka! Ha akarod, képzelj Dianának vagy Ártemisznek, s magadat Adonisznak, nevezd Szemelének, s gyere hozzám tűzszékérral, mint Zeus! Én a bor vagyok, aki bárki lehetek, s téged bárkivé tehetlek.

Sokat persze ebből sem értettem, de az egészen nyilvánvalónak tűnt, hogy nem a 18 éves szövőlány beszél hozzám, hogy nem vagyok ébren, noha nem is álmodom mindent, és a mámorom sem olyan, mint amikor csak részeg vagyok. Ahogy így rám fonódott nem kívülről, mindinkább belülről éreztem az ölelését. Életemben először láttam, hallottam, de még a bőrömön is éreztem az ajkáról, a testéből, az egész lényéből felém áradó ízeket és illatokat. Úgy bucskáztunk, keringtünk, tekergődtünk benne egymás körül, mint az Égei-tengerben játszadozó delfinek. Már nem voltam szűz, de ebben a merőben új és más érintkezésben annak éreztem magam. Ez nem valami folyamat volt, ami tartott a felindulástól a beteljesülésig. Ez így maga volt az osztatlan és oszthatatlan beteljesülés. E minden sejtemet átjáró élményt nem kaphattam egyszerűen csak egy földi nőtől, még ha fekete hajával, tökéletesnek tűnő alakjával hasonlatos is az istennőkhöz. Ebben az egyszери létezésben minden olyan éginék és misztikusnak tűnt...

A reggel egy nyugágyban talált a szabad ég alatt, pokróccal betakarva. A pinceorom feletti domb sziluettjét körberajzolta a nap. Semmi kábulat, fejfájás vagy émelygés. Bár onnan a nyugágyról visszatekintve, igen valószínűtlennek hatott, nem lehetett csak egy részeg éjszaka zavaros látomása, hiszen minden mozzanatára pontosan emlékeztem (és emlékszem ma is). A mellettem felállított nyugágyon Dia nyújtózkodott. Az öreg épp végzett a reggeli asztal megterítésével. Nem tudom, mikor és hogyan ébredt fel, de elégedetten dudorászott. Valami különös béke lengte be a pince előtti kis teret. Mielőtt a lány kihámozta volna magát a pokrócából, megfogtam a kezét, csak hogy egy pillanatra még megállítsam az időt. *Tudnod kell, hogy az éjszakát az Egri leányka karjaiban töltöttem!* – mondtam neki némi kajánsággal. *Ha már a vallomásoknál tartunk* – válaszolta, derűs, de komoly tekintettel –, *engem viszont a Bikavér szeretett, s ölelt szenvedéllyel!* Jó válasz, gondoltam. A fenébe is, jó válasz!

//Epilógus helyett:

Diát ezen az egri kiruccanásunkon láttam utoljára. Néhány nappal később az apja után szökött Bécsbe. Ott fejezte be a gimnáziumot, majd pszichológus lett. Nem bánkódtam sokáig, mert úgy gondoltam, az a bizonyos Egri leányka itt maradt nekem. Azért később a mitológiának meg a bibliának is alaposan utánanéztam. Mégis el kellett telnie vagy három évtizednek, hogy rájöjjenek, valójában mi is történt akkor és ott velem.//

Fátyol Zoltán

Versek egy apokrifonból 6

A férfi nem ismerte fel a nőt amikor mellé ült
egy üres székre a hivatal előcsarnokában
csak rápillantott de azonnal vissza is zuhant
labirintusának bejáratához aminek mélyén
maga sem tudta mi várja ha egyszer belép
majd és centrumába talál talán csak adatai fejének
kerületmérete például vagy amit néhány perccel
ezelőtt vásárolt háromezerért ámbár ki tudja
a nő megszólította visszafogott de belülről
fénylő örömmel és köszöntötte őt lénye
egészének melegével a férfi nem jelezte hogy
fogalma sincs róla ki lehet és nem akarta
megbántani sem ha mellélő valami konkrét
képet időt vagy más tanúsítványt emlegetve
fel vagy egyszerűen bevallja az emlékezetében
keletkező furatok áttekinthetetlen rendtelenségét
a semleges kérdések és válaszok présébe fogva
agyát lázas nyomás alá helyezte hátha kiderülne
közben ismeretségük forrása de sehogy sem
sikerült ám amikor egy könnyed mozdulattal
hátrasimította homlokába hulló ősz hajának
tincsét a lenge női ruha ujja könyéig hullva
látni engedte alkarján a tetovált ponthalmazt
mint egy sebhelyet erős horzsolás nyomán ami
apró hegek halmazává lesz idővel amilyen a férfi
könyöke alatt is volt és mind a többien akik még
éltek közülük de már fel sem ismerték egymást
ha nagyritkán összefutottak s csak ez a tetoválás
volt bizonyítékuk arra hogy egykor tanítványok
voltak egy ország térképét megmaradt tűszúrás-
nyomait hordták karjukon az országot mely
nem evilágból való

Párizsban

Violának

Párizsban Joubert
olvastam reggelente
és néztem a háztetőket
szerettem őket
a mélyszürke palát
az esőben az egymást
metsző ferde síkok
majdnem fekete tükrét
mint gomolygó többlet
fölöttük a sűrű esőfront
és a vörös vászonnal
borított könyvet
a félhomály langyos
közegében lebegő
kicsiny foltot
az egyetlen
mi szín volt
a sötét égen
pedig elpergő
ezüst sirályok
húztak rajukkal
szeszélyes sávot
mint az apró betűk
a papíron hálót író
tekintetembe fogva
hulltak mint lassú cseppek
rendet és rezignált békét
tartva a magasban
és a szemüvegemre
vetett rajzolatban

Ki siratja?

Bertha Zoltánnak

Ki siratja az ellopott hazát?
A Nagy Adósság előtti dinasztia
felülírja szabályait, és bakancslistát
készít az istenadta népnek.
A szemhéjak lecsukódnak,
amikor átfordul a föld, de
sóhaja a talpakon ragad.
Ki siratja az ellopott hazát?

Ki siratja az ellopott hazát?
Van, tehát jóváhagyták
a követelést, a lista létezik,
így hát mindenki szerencsés
nyertes, aki megy, mint
a hívatlanul terjedő vendégek
idegenek gyarmatára érve.
Ki siratja az ellopott hazát?

Ki siratja az ellopott hazát?
Mint mesékben, csillagokban,
élőképek a pupillák mélyén,
tovahurcolva, majd elengedve,
csak a pollenek, szempillákra
kötve könnyekkel, vagy könnyek
nélkül, maradnak útítársak.
Ki siratja az ellopott hazát?